

Lisäys P.M:aan n:o 2339

Suomen ja Ruotsin välisestä kaupasta.

1. Syyskuun 9 p. 1938 laadittu P.M. Suomen ja Ruotsin välisestä kaupasta perustuu tilastoon, joka rajoittuu kuluvan vuoden ensi puoliskoon (pääryhmien kohdalta) ja sen ensi neljännekseen (yksityisten nimikkeiden kohdalta). Seuraavassa esitetään täydentäviä lukuja, jotka koskevat kuluvan vuoden tammi - syyskuun aikaa. Esitys perustuu kulutusmaa- ja alkuperämaatilastoon ja seuraa mainitun P.M:n kappale- ja taulunumerointia.

Ad Taulu I. Kaupan yleiskehitys:

<u>Tammi - syyskuu</u>	<u>Vienti</u>	<u>Tuonti</u> milj. mk.	<u>Tase</u>
1936	183.0	489.1	- 306.1
1937	203.0	716.9	- 513.9
1938	166.1	722.7	- 556.6

Vienti aleni 1937 - 1938 tuntuvasti (19.2 %), mutta tuonti kasvoi hiukan (0.9 %).

Lokakuulla kauppataase muodostui Suomelle hiukan edullisemmäksi.

<u>Tammi - ^{loka}syyskuu</u>	<u>Vienti</u>	<u>Tuonti</u> milj. mk	<u>Tase</u>
1937	227.2	809.5	- 582.3
1938	196.8	801.0	- 605.2

Viennin vähennys on näiden lukujen mukaan 13.4 %, ja kuluvan vuoden tuontikin on hiukan pienempi kuin viime vuonna (1.1 %).

Viime ja kuluvan vuoden neljänneksien vastaavat luvut ovat seuraavat: +)

		<u>Vienti</u>	<u>Tuonti</u> milj. mk.	<u>Tase</u>
1937	I	48.7	173.6	- 124.9
	II	59.4	229.4	- 170.0
	III	94.9	279.9	- 185.0
	IV	61.8	267.0	- 205.2
1938	I	37.7	237.5	- 199.8
	II	51.8	259.4	- 207.6
	III	76.6	225.8	- 149.8

Suomen tuontiylijäämä oli siis absoluuttisesti suurempi v. 1938 kuin v. 1937 ensi vuosineljänneksellä, mutta pienempi toisella ja kolmannella neljänneksellä. Ensi neljänneksen tuontiylijäämän kasvu oli kuitenkin suurempi kuin molempien seuraavien neljänneksien vähennys yhteensä.

Ad 4. Kaupan "saldo-osamäärä" (s.o. vienti %:na tuonnista):

Tammi - syyskuu

1936	37.4
1937	28.3
1938	23.0

Vuosineljännekset

1937	I	28.1
	II	15.9 25.9
	III	33.9
1937	IV	23.1
1938	I	15.9
	II	20.0
	III	33.9

Suomen - Ruotsin kaupan sesonkivaihtelut ovat huomattavat, joten varsinaista "suhdannekehitystä" on vaikea korjaamattomista

+) Luvut perustuvat kuukausitilastoon. Vuositilaston luvut ovat hiukan suuremmat.

luvuista lukea. Ilmeistä kuitenkin on, että k.o. kauppatase kehittyi Suomelle epäedulliseen suuntaan vuoden 1937 ajan ja vielä kuluvan vuoden ^I ~~ensimmäisen~~ neljänneksellä. ^{II neljänneksellä} ~~toisella~~ kehitys on nähtävästi kääntynyt Suomelle edulliseen suuntaan. Tämän vuoden ^{III} ~~kolmannen~~ neljänneksen saldo-osamäärät ^{on} ~~on~~ käytännöllisesti katsoen samat kuin viime vuonna vastaavaan aikaan. Jos vuoden viimeisen neljänneksen kauppatase olisi samanlainen kuin viime vuonna, tulisi koko vuoden 1938 saldo-osamääräksi 23.3 (v:n 1937 26.9). Lokakuun luvut viittaavat siihen, että lopullinen luku voi olla hiukan korkeampikin.

Ad 5. Vuoden kolmen ensi neljänneksen tilaston pohjalta Ruotsi on Suomen vientimaista vasta kahdeksas. V. 1937 Alankomaat menivät Ruotsin ohi, v. 1938 Tanska.

Suomen tuontimaista Ruotsi on edelleenkin kolmas.

Ad 6. Suomen maataloustuotteiden vienti ja sen osuus Suomen koko viennistä Ruotsiin:

<u>Tammi - syyskuu</u>	<u>Milj. mk.</u>	<u>%</u>
1936	51.1	28
1937	41.1	20
1938	42.9	26

Viime vuoteen verrattuna on tässä ryhmässä tapahtunut pientä edistystä. Tämä johtuu etupäässä "hedelmien ja kasvien" (s.o. puolukoiden) ja hiukan myös "karjanrehun" (s.o. heinien) viennin kasvusta.

Vuosineljänneksittäin suoritettu vertailu osoittaa, että maataloustuotteiden vienti oli I neljänneksellä 1938 pienempi kuin vastaavana ajanjaksona 1937; II neljänneksellä melkein yhtä suuri; ja III neljänneksellä tuntuvasti suurempi. - Toisin kuin edellisinä vuosina, 1938 vuoden ^{III} ~~III~~ neljänneksen vien-

ti oli suurempi kuin koko edellisen vuosipuoliskon vienti.

Tärkeimmät ryhmät ja nimikkeet:

<u>Ryhmä ja nimike.</u>	Tammi - syyskuu 1937	1938 milj. mk.	Muutos.
<u>Eläimistä saadut ruokatavarat:</u>	38.2	31.1	- 7.1
Niistä: Tuore sianliha	0.6	1.2	+ 0.6
Tuore liha, e.m.	8.2	7.8	- 0.4
Siipikarjan liha	4.3	4.1	- 0.2
Munat	5.0	-	- 5.0
Juusto	4.2	4.2	± 0
Tuore kala	9.8	8.4	- 1.4
Kravut	2.4	2.5	+ 0.1
<u>Karjanrehu ja siemenet:</u>	0.4	2.2	+ 1.8
Niistä: Heinät	0.3	2.1	+ 1.8
<u>Hedelmät, kasvit y.m.:</u>	1.4	8.5	+ 7.1
Niistä: Puolukat	1.2	7.9	+ 6.7

Ad 7. Teollisuustuotteiden vienti ja osuus koko viehnnistä Ruotsiin:

<u>Tammi - syyskuu</u>	<u>Milj. mk.</u>	<u>%</u>
1936	131.9	72
1937	161.9	80
1938	123.2	74

Kuluvan vuoden tulokset tässä ryhmässä ovat varsin epäedulliset 1937 vuoden puolivälistä alkaen; kunkin vuosineljänneksen vienti on ollut edellisen vuoden vastaavan neljänneksen viehtiä pienempi. Saurin vähennys tapahtui kuluvan vuoden III neljänneksellä.

Absoluuttinen vähennys on ollut paljon suurempi teollisuuden jalosteiden kuin raaka-aineiden ja puolivalmisteiden alaryhmässä. Tärkeimmät nimikkeet: +)

+) Tässä ja seuraavissa asetelmissa on kauppatilaston nimikkeitä eräissä tapauksissa yhdistetty.

<u>Nimike.</u>	Tammi - syyskuu		Muutos
	1937	1938	
	Milj. mk.		
A) <u>Raaka-aineet ja puolivalmisteet:</u>			
Valkais ^{ematon} hamppu- y.m. lanka	2.6	0.5	- 2.1
Höyläämättömät mäntylaudoat	9.0	17.0	+ 8.0
Vuodot, nahat ja turkikset	20.9	9.8	- 11.1
Kupari	0.8	2.2	+ 1.4
Epäjalot metallit (paitsi rauta, rautalejeeringit ja kupari)	2.1	0.2	- 1.4
B) <u>Teollisuuden jalosteet:</u>			
Puuvillakankeat	13.8	9.4	- 4.4
Faneeri	1.5	0.5	- 0.5
Kartonki (yli 3 mm)	3.9	2.8	- 1.1
Paperi (silkki, p ^e rgamentti, savuke, e.m.)	7.0	4.7	- 2.3
Separaattorit	1.3	1.0	- 0.3
Fajanssiteokset	9.7	8.4	- 1.3
Tulitikut	1.2	0.4	- 0.8
Kirjat	2.0	2.2	+ 0.2
Napit	1.1	0.8	- 0.3

Ad 8. Pääomahyödykkeiden tuonti ja sen suhde koko tuontiin Ruotsista:

<u>Tammi - syyskuu</u>		<u>Milj. mk.</u>	<u>%</u>
1936	310.7	64
1937	532.2	74
1938	545.1	75

Vuoden 1937 kuluessa pääomahyödykkeiden tuonti oli kunkin vuosineljänneksenä tuntuvasti suurempi kuin edellisen vuoden vastaavana neljänneksenä.

Kuluvan vuoden I neljänneksen tuonti oli 55 milj. mk suurempi kuin viime vuoden vastaavan ajan tuonti; ensi vuosipuoliskon tuonti oli vain 28 milj. mk suurempi; ja kolmen ensi neljänneksen tuonti oli enää 13 milj. mk suurempi. Toisin sa-

noen, pääomahyödykkeiden tuonnin nousu kuluvana vuonna tapahtui kokonaan vuoden I neljänneksellä.

Tämä koskee ei ainoastaan pääomahyödykkeiden tuontia kokonaisuudessaan, vaan myöskin kutakin k.o. tavararyhmää (18, 19, 20 ja 22) erikseen.

Tärkeimmät nimikkeet, s.o. ne, joiden tuonti jompanakumpana ajanjaksona oli 10 milj. mk tai yli:

<u>Nimike</u>	<u>Tammi-syyskuu</u>		<u>Erotus</u>
	1937	1938	
		<u>Milj. mk.</u>	
Rautatankoja	14.1	16.6	+ 2.5
Rautalevyjä	14.1	22.6	+ 8.5
Takeita, valurautateoksia	27.2	24.4	- 2.8
Kuparitankoja	12.3	15.3	+ 3.0
Metalliteoksia, e.m.	10.0	8.5	- 1.5
Sähkögeneraattoreja ja -moottoreita ..	29.6	22.4	- 7.2
Transformaattoreita ja virranmuuntajia	11.5	5.8	- 5.7
Koneita, e.m.	21.6	26.2	+ 4.2
Höyrylaivoja	12.1	9.3	- 2.8
Matkustaja-aitoja	28.7	34.6	+ 5.9
Polkupyöriä	10.2	12.5	+ 2.7
Kuorma-autojen alustoja	60.0	50.1	- 9.9
Polkup. ja moottoripyörän osia ...	10.9	14.9	+ 4.0
Tiiliä	13.5	11.7	- 1.8

Ad 9. Kulutushyödykkeiden tuonti ja suhde koko tuontiin Ruotsista:

	<u>Tammi-syyskuu</u>	<u>Milj. mk.</u>	<u>§</u>
1936		178.4	36
1937		184.7	26
1938		177.6	25

Vuosineljännesluvut osoittavat, että kulutushyödykkeiden -kin tuonti oli suurempi I neljänneksellä v. 1938 kuin ves-

taavana ajanjaksona ed. v. mutta II ja III vuosineljänneksellä pääinvestoin pienempi.

Tärkeimmät ryhmät ja nimikkeet:

<u>Ryhmä ja nimike</u>	Tammii-syyskuu		Erotus
	1937	1938 milj. mk.	
<u>Karjanrehu ja siemenet:</u>	20.3	16.3	- 4.0
Niistä: Soijarouhe	19.5	14.5	- 5.0
<u>Kankaat:</u>	25.1	23.4	- 1.7
Niistä: Puuvillakankaat, valk. jne. alle 250 gr.	7.9	5.9	- 2.0
Konehuopa	8.7	7.0	- 1.7
E.m. ja villahuopa	4.9	5.9	+ 1.0
<u>Vuodot ja nahat:</u>	11.7	8.8	- 2.9
<u>Öljyt, rasvat ja tuotteet:</u>	34.9	28.7	- 6.2
Niistä: kookosöljy	20.7	15.6	- 1.4
Soijaöljy	6.8	5.4	- 1.4
<u>Kirjallisuus- ja taidetuotteet, kontte-ritarpeet (paitsi laskukoneet)</u>	14.3	14.2	- 0.1
Niistä: Kirjat ja lehdet	10.5	11.4	- 0.9

Ad 10 ja 11 (Yhteenveto). Suomen ja Ruotsin välinen koko kauppavaihto v. 1938 tulee epäilemättä olemaan pienempi kuin viime vuonna. Jos viime kuukausina ilmennyt kehitys jatkuu, saattaa Suomen absoluuttinen tuontiylijäämäkin jäädä tänä vuonna pienemmäksi.

Siitä huolimatta on erittäin todennäköistä, että tämän kaupan tulos tulee olemaan Suomelle epäedullisempi kuin miinään edellisenä vuonna. Toisin sanoen, vienti tulee olemaan suhteellisesti, tuontiin verrattuna, pienempi.

Tämä kehitys johtuu ensi sijassa ruotsalaista alkuperää olevien pääomahyödykkeiden tuonnin voimakkaasta kasvusta,

ja toisessa sijassa Suomen teollisuustuotteiden viennin suhteellisen suuresta laskusta.

Kun Ruotsista tuodut pääomahyödykkeet ovat yleensä sellaisia, joita Suomessa ei valmisteta ja joita Suomi ei vie ulkomaille, joten Suomen vienti Ruotsiin käsittää pääasiallisesti kulutushyödykkeitä, ei ole vailta mielenkiintoa esittää Suomen ja Ruotsin välinen kulutushyödykkeiden kauppatase:

<u>Vuosi</u>	<u>Vienti</u>	<u>Tuonti</u>	<u>Tase</u>
		<u>milj. mk.</u>	
1936	229.5	238.2	- 8.7
1937	244.3	243.4	+ 0.9
<u>Tammii-syyskuu</u>			
1937	188.3	184.7	+ 3.6
1938	144.8	177.6	-32.8

Verrattuna viime vuoden kolmeen ensi neljännekseen, maataloustuotteiden vienti on kuluvana vuonna hiukan kohonnut, mutta teollisuus- (kulutus)hyödykkeiden vienti alentunut 45.3 milj. mk:lla eli yli 30 %:lla.

Vuoden kolmea ensi neljänneistä ei ole kuitenkaan käsiteltävä minään itsenäisenä, suljettuna ajanjaksona, vaan on sen kuluessa ilmennyt kehityssuunta otettava huomioon.

Suomen kannalta epäedullisin aika oli v:n 1937^{IV} ja v:n 1938 I neljännes. Silloin vienti oli pienempi kuin edellisinä vastaavina vuosineljänneksinä, ja tuonti paljoo suurempi.

Kuluvan vuoden III neljänneksestä alkaen kauppatase on taas alkanut Suomen kannalta parantua. Tästä on kuitenkin vain vähenevän tuonnin - ennen kaikkea pääomahyödykkeiden tuonnin - seuraus. Vienti sensijaan on kuluvan vuoden kunakin neljänneksenä ollut sekä v:h 1936 että v:n 1937 vastaavien ajanjaksojen vientiä pienempi.

72. Ruotsin ja Englannista peräisinolevan tuonnin vertailu.

Kun ^r Ruotsalaista alkuperää olevien pääomahyödykkeiden tuonti muodostaa kolme neljännestä Suomen koko tuonnista, ^{Ruotsista} verrataan tämän ryhmän tuontia vastaava^a Englannista peräisin olevaan tuontiin. Vertailu pohjaksi on otettu kauppatilaston tuontiryhmät 18, 19, 20 ja 22, kuitenkin eliminoimalla luvuista monetäärinen kulta sekä kivihiili ja koksi, jotka eivät ole varsinaisia "pääomahyödykkeitä", vaikka kylläkin "tuotantohyödykkeitä", ja joiden tuonti Englannista sitäpaitsi riippuu erikoisesta ostosopimuksesta.

<u>Vuosi</u>	<u>Ruotsista</u>	<u>Englannista</u>
	<u>Milj: mk</u>	
1935	327.2	106.1 ZZZZZ 106.1
1936	470.7	262.8 XXXXX 262.8
1937	740.1	407.7 XXXXXXXX 407.7
<u>Tammi-syyskuu</u>		
1936	310.7	161.3
1937	532.2	294.3
1938	545.1	255.0

Pääomahyödykkeiden tuonti Ruotsista on siis ollut huomattavasti suurempi kuin Englannista. V. 1936 Englannin asema Ruotsiin verrattuna parani, mutta on uudelleen huonontunut v. 1937 ja 1938. Tuonti Englannista muodosti lähes 56 % tuonnista ~~Ruotsista~~ Ruotsista v. 1936, mutta alle 47 % v:n 1938 kolmen ensi neljänneksen aikana.

Seuraavassa esitetään tavararyhmien 18,19 ja 20 vertailu.

R.18. Metalleja ja metalliteoksia

<u>Vuosi</u>	<u>Ruotsista</u>	<u>Englannista</u>
1935	162.6	151.3
1936	170.0	128.9
1937	264.4	184.1
<u>Tammi-syyskuu</u>		
1936	112.8	169.5
1937	192.8	144.5
1938	194.6	118.0

R.19. Koneita ja laitteita

<u>Vuosi</u>		
1935	126.0	120.8
1936	143.4	80.0
1937	263.6	123.4
<u>Tammi-syyskuu</u>		
1936	97.6	52.6
1937	182.0	82.7
1938	191.4	86.8

R.20. Kuljetusneuvoja

<u>Vuosi</u>		
1935	38.1	24.5
1936	134.8	34.4
1937	178.3	56.9
<u>Tammi-syyskuu</u>		
1936	86.8	26.0
1937	132.2	49.8
1938	138.7	34.1

Suomi on siis kuluvan vuoden kuluessa tuonut Ruotsista enemmän kuin Englannista: metalleja ja metalliteoksia 65 %, koneita ja laitteita 121 % ja kuljetusneuvoja 307 %. Mitkä erikoiset tavarat ovat aiheuttaneet Ruotsin ylivoiman, selvinnee edelläolevasta tarkastelusta.

Kulutushyödykkeiden alalla tuonti Englannista on suurempi kuin tuonti Ruotsista.

Helsingissä, 9 p. jouluk. 1938.